

Lletra, música, acció!

Els quatre humors i la sincronia de
text, nota i fotograma

(Cicle d'audicions comentades per Joan Estrany, crític i divulgador musical)

Calendari de les audicions

27 de gener a les 12'00 h. **Bilis negra.** *La tristesa i els quatre punts cardinals*

24 de febrer, 12'00 h. **La flegma.** *Resignació, símptoma o teràpia?*

24 de març a les 12'00 h. **La Sang.** *Sang calenta, freda...tèrbola*

28 d'abril a les 12'00 h. **Bilis groga** *Temperaments explosius*

Audició 4^a. **Bilis groga** *Temperaments explosius*

Diumenge, 28 d'abril a les 12'00h. Entrada lliure.

En acabar l'acte, es servirà un petit vermut per a tots els assistents

Audició 4.

BILIS GROGA

Temperaments explosius

Escenes de: Eisenstein ,
Forman., Coppola, Ta-
rantino

Notes de: Prokofiev,
Mozart, Beethoven,
Wagner...

Textos de: Conrad ,
Wagner, Schiller...

Ja ensumem l'estiu. Hem deixat enrere la quaresma, el canvi d'hora, Sant Jordi i, sortosament, la campanya electoral. Una campanya segurament ben amarada de bilis groga, on la còlera dialèctica, impostada o no, potser desperti més animadversions que adhesions. Bilis groga al quadrat.

El dia s'allarga i l'excés de vitalitat pot desembocar en còlera, portar-nos al camp de batalla. Els esperits colèrics demanen pas. Com podem abandonar la trinxera sense un xic, per poc que sigui, de còlera a la sang.

*El mode bad tempered s'ha apoderat de l'ambient. Sobredosi de vitalitat? Sobredosi que, en el pitjor escenari, pot degenerar en tambors de guerra, bel·licisme. La paraula 'fels' deriva de la llatina 'bilis'. La bilis negra ens torna massa molls, malaltissos i vulnerables; la **bilis groga**, per contra, colèrics i sobre excitats. De la còlera a la conducta violenta sovint només hi ha una passa. Potser 'bellum'(guerra) i 'bilis' comparteixin parents etimològics llunyans.*

I malgrat tot, hem de saber detectar allò de bo que hi ha en cada temperament. Era el propi Hipòcrates qui deia que "la dosi fa el verí". Cap substància per se és saludable o tòxica. Qualsevol temperament ben trempat, el biliar inclòs, degudament vehiculat, origina grans creacions. Tot passa per saber returar-lo, redreçar-lo a temps. Quan ens deixem portar, ulls clucs, pel temperament, sigui aquest quin sigui, el millor, però també el pitjor de l'ésser humà, pot sortir a la llum. Així doncs, sigui quin sigui el nostre temperament dominant, hom ha d'aprendre a trempar-lo. Com va fer Bach en els seus famosos preludis.

Les heroïcitats potser no serien tals sense una rajolí de bilis groga. Enrabiada o punt d'honor, lluita interna o esperit de superació, temeritat o orgull. La bondat o maldat d'aquest líquid depèn de amb quines paraules anomenem la reacció colèrica resultant. La bilis groga pot així, doncs, donar els seus fruits, si la sabem encaminar, canalitzar adequadament.

La bilis es la negació de la capitulació. L'espurna idealista en el moment de major feblesa, de risc imminent o vulnerabilitat. Dinamita i dinamisme al mateix temps. Temperaments explosius, malcarats i tal volta ferotges. Certament. Sense pólvora no hi hauria explosius. Ben cert. Ara bé, tampoc hi hauria focs d'artifici, ni fi de festa major. Esquitx d'espurnes a cel obert!

Espurnes divines, les anomenà el poeta!

